

PORT CAMPBELL SZIKLÁI

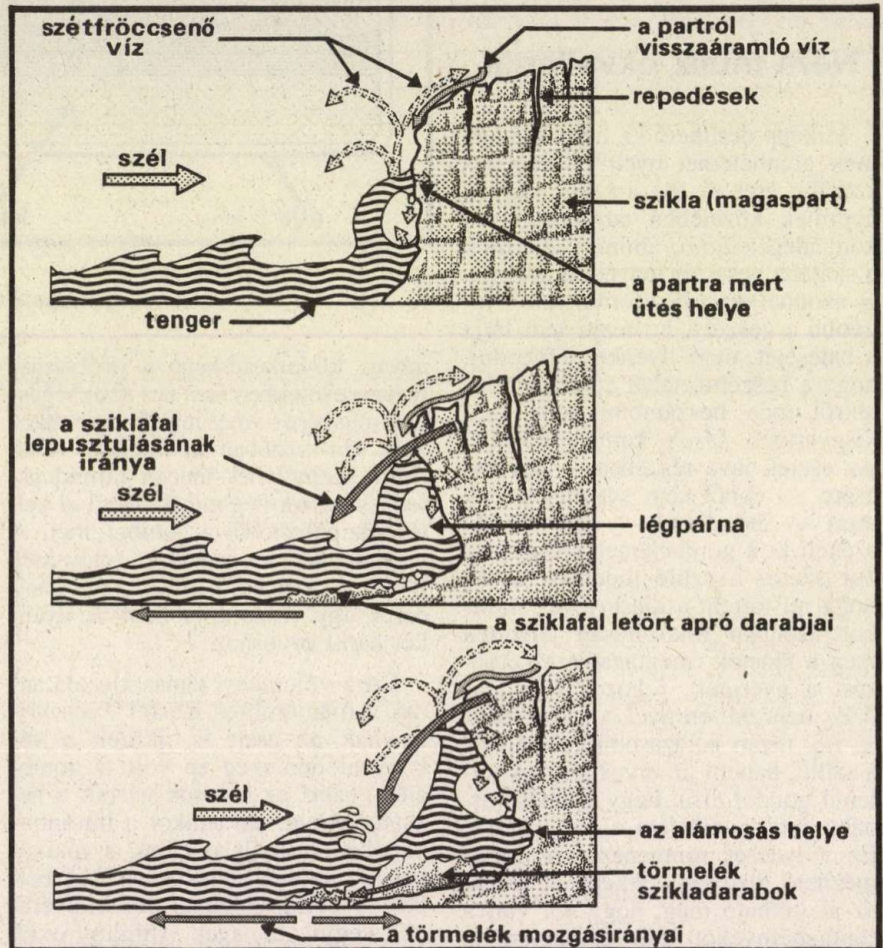
Ausztráliában mintegy háromszáz nemzeti park van. Közülük az egyik leglátványosabb a Victoria állambeli *Port Campbell Nemzeti Park*: az Indiai-óceán mentén húzódó 32 kilométer hosszú — többnyire mészkőből felépülő — magaspart. E partszakaszon éri el az óceánt a Campbell patak és a Sherbrook folyó.

Az óceán partpusztító munkája — az *abrázió* erői — sziklatornyokat és barlangokat, fülkéket és boltíveket, kapukat és teraszokat vésnek, faragtak ki Port Campbell sziklaiból (lásd: *Ahol a part szakad* című írásunkat. — A szerk.). A partot óriási hullámok ostromolják (1. ábra). Ezek nyomása elérheti az 5 bart is. A repedéseket a beléjük préselődő víz és levegő feszíti, s oldal-falaikról kisebb-nagyobb darabokat szakít le. Ezeket a visszahúzó víz — a nyomában keletkező vákuum által — kiszippantja a repedésekből. A tenger-től mozgatott kőzettörmelék vési-marja a sziklafalat, s bemélyedéseket, úgynevezett *abráziós fülkéket* hoz létre benne (2. ábra). E fülkék folyvást tárgulnak, majd a sziklafal leomlik, s a folyamat kezdődik előlről. Így a tenger — az útjába kerülő akadályokat letarolva — haladhat egyre beljebb és beljebb a szárazföld felé Ausztrália déli partjainál is.

A Nemzeti Park mészkőszikláit *félszigetek, öblök, kapuk és oszlopok* csipkézik. A puhább és lazább szerkezetű kőzetek gyorsabban válnak a tenger áldozatává, így a puhább rétegek közötti keményebb kőzetek ideig-óráig előreugró félszigetként megmaradnak. A félszigetet az erős hullámok már több irányból is támadják — kétfelől is fülkéket vésnek, marnak bele. Ha ezek egymás felé mélyülnek és összeérnek, egyszercsak átszakadnak, s létrejön az *abráziós kapu* (a boltíjhajtásos „híd”). De ezt is kikezdi a víz: a sziklatornyok többnyire a beomló kapuk és alagutak maradványai... Vagyis Port Campbell képződményei — *hídja, apostolai* stb. — egy egységes, valaha zárt, tömör partnak a maradványai.

A két „örök ellenség”, a tenger és a szárazföld küzdelme folytatódik; Port Campbell meglévő kincsei ezer, tízezer vagy százezer év múltán — közülük némelyek talán már holnap — nem léteznek, de szakadatlanul újabbak lépnek a helyükbe.

Kerecsi Máté Zsolt

1. ábra. Az abrázió folyamata: a hullám „megtámadja” (fent) és alá-mossa (középen) a magaspartot, végül a sziklafal leomlik (lent)

2. ábra. A sziklafal pusztulása: abráziós fülke — boltíjhajtás — oszlop (bővebb magyarázat a cikkben)

